

**Східноєвропейський національний університет
імені Лесі Українки
Факультет культури і мистецтв
Кафедра культурології**

СИЛАБУС

Соціокультурна реабілітація

Ступінь вищої освіти:	перший (бакалаврський)
Галузь знань:	03 Гуманітарні науки
Спеціальність:	034 Культурологія
Освітньо-професійна програма:	Культурологія
Освітня кваліфікація:	Бакалавр культурології
Професійна кваліфікація:	Фахівець з аналітики культури та креативних індустрій

ЗАТВЕРДЖЕНО
Протокол
Засідання кафедри
культурології
№ 1 від «3» вересня 2020 р.

I. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Денна / заочна форма навчання	Галузь знань: 03 Гуманітарні науки Спеціальність: 034 Культурологія Освітня програма: Культурологія Освітній рівень: бакалавр	Вибіркова
Кількість годин / кредитів 180/6		Рік навчання – 4курс
		Семестр __ - 8 семестр
ІНДЗ:є		Лекції – 30 год.
		Практичні (семінарські) – 30 год. Лабораторні ____ год. Індивідуальні _____ год.
		Самостійна робота - 110 год.
		Консультації - 10 год.
	Форма контролю: залік	
Мова навчання	українська	

II. Інформація про викладача

Прізвище, ім'я та по батькові: Сохацька Оксана Анастасіївна
Науковий ступінь: кандидат педагогічних наук
Вчене звання: доцент
Посада: доцент кафедри культурології
Контактна інформація: 0509616205 ел. адреса
sohatskaoksana@gmail.com

Дні занять: січень-червень 2024р.

<https://eenu.edu.ua/uk/structure/faculties-and-institutes/fakultet-kulturi-i-mistectv-0?>

III. Опис дисципліни

1. Анотація курсу.

Програма навчальної дисципліни «Соціокультурна реабілітація» складена відповідно до навчальних планів гуманітарних факультетів університетів і враховує особливості фахової підготовки майбутніх спеціалістів.

Програма побудована таким чином, щоб студенти мали можливість отримати цілісне розширене і поглиблене уявлення про основи теорії і практики соціокультурної реабілітації, сприяти студентам у набутті певного рівня кваліфікації.

2. Пререквізити (*попередні курси, на яких базується вивчення дисципліни*) / Постреквізити (*дисципліни, для вивчення яких потрібні знання, уміння і навички, що здобуваються в процесі вивчення цієї дисципліни*).

Програмою передбачається наявність у студентів базової освіти з таких навчальних дисциплін як культурологія, філософія, соціологія, педагогіка, психологія, історія, філософія культури, етика, естетика, соціологія культури, соціологія освіти, тому у підготовці фахівців акцент робиться не на самі знання, а на здатність самостійно мислити під час вирішення завдань, уміти застосовувати отримані знання. Це вимагає від викладачів уміння володіти складною технікою керування мисленням студентів, мати здатність будувати проблемні ситуації, стимулювати пізнавальну активність тих, кого навчають.

Для вирішення завдань, передбачених навчальною дисципліною, визначені такі методи активного навчання: проблемні лекції, семінари і тематичні дискусії, контрольні роботи, імітаційні вправи, аналіз ситуації, розігрування ролей, ділові ігри.

3. **Мета і завдання навчальної дисципліни.**

Мета навчальної дисципліни полягає у розширенні і поглибленні знань з основ теорії і практики соціокультурної реабілітації, сприянні студентам у набутті певного рівня кваліфікації.

Завданнями навчального курсу є засвоєння студентами вузлових, різнобічних за змістом і світоглядом наукових підходів до соціокультурної реабілітації і практичного їх втілення в умовах інтегрованого навчання; вивчення етапів становлення соціокультурної реабілітації як науки; висвітлення змісту, напрямів і специфіки соціокультурної реабілітації за регіональними ознаками.

Значна увага в курсі приділяється практичним аспектам соціокультурної реабілітації як соціокультурна діагностика, експертиза, профілактика, соціокультурна адаптація і реабілітація, корекція і терапія, прогнозування і проектування, посередництво, консультування, соціокультурне навчання; удосконалюються і поглиблюються знання із застосування методів і технологій соціокультурної реабілітації щодо окремих осіб і груп населення; звертається увага на висвітлення теоретичних і дискусійних проблем із врахуванням найновіших досягнень вітчизняної і зарубіжної науки, на оволодіння понятійно-категоріальним апаратом теорії соціокультурної реабілітації.

Навчальна дисципліна «Соціокультурна реабілітація» вивчає практичні аспекти соціокультурної реабілітації; соціокультурну реабілітацію як практичну діяльність; стратегії соціокультурної підтримки особистості; соціокультурну адаптацію і реабілітацію,

корекцію і терапію, прогнозування і проектування, консультування і посередництво, соціокультурне навчання; удосконалення і поглиблення знання із застосування методів і технологій соціокультурної реабілітації щодо окремих осіб і груп; зміст соціокультурної анімації; наукові теорії щодо впливу культури на свідомість особистості і нації; вплив культури і мистецтва на розробку нових підходів до соціокультурної реабілітації; соціокультурну реабілітацію жінок, жінку і соціокультурне середовище; соціокультурну реабілітацію різних цільових груп і категорій клієнтів; модель фахівця із соціокультурної реабілітації, його професійні цінності.

4. Результати навчання (компетентності).

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент набуває професійні загальні компетенції (ЗК):

ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 5. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

ЗК 6. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.

ЗК 7. Здатність працювати автономно.

ЗК 8. Здатність працювати в команді.

ЗК 9. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 10. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ЗК 11. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК 12. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

Фахові компетенції (ФК):

ФК 1. Здатність презентувати результати професійної діяльності в усній та письмовій формі, надавати відповідну аргументацію.

ФК 2. Здатність визначати ступінь цінності та унікальності об'єктів культури у українському та міжнародному контекстах.

ФК 3. Здатність критично аналізувати культурні явища та процеси з використанням загальнонаукових та спеціально наукових методів.

ФК 5. Здатність використовувати різноманітні джерела інформації та методологічний апарат культурології для виявлення, аналізу культурних потреб суспільства.

ФК 6. Здатність аналізувати культурну політику в інституціях різних рівнів.

ФК 7. Здатність обґрунтовувати рішення щодо врегулювання відносин у сфері культури на основі розуміння специфіки соціокультурних процесів.

ФК 8. Здатність створювати аналітичні звіти, розробляти рекомендації та генерувати проекти (культурно-мистецькі, художні та дозвілєві) щодо об'єктів професійної діяльності, використовуючи актуальну нормативну основу.

ФК 9. Здатність оцінювати матеріальну та духовну цінність об'єкта культурної спадщини різних історичних періодів та географічних ареалів.

ФК 10. Здатність популяризувати знання про культуру та поширювати інформацію культурологічного змісту, використовуючи сучасні інформаційні, комунікативні засоби та візуальні технології.

ФК 11. Здатність організувати культурні події, використовуючи сучасні методи та технології.

ФК 12. Здатність дотримуватися стандартів професійної етики та міжкультурної комунікації. Здатність до критичного усвідомлення варіативності культурологічних знань та навичок відповідно до завдань та специфіки конкретної ситуації і соціокультурних умов.

ФК 13. Здатність до професійної взаємодії з представниками інших спеціальностей, а також залучення до розв'язання культурних проблем представників громадськості.

ФК 14. Опанування теоретичних та практичних основ розвитку культурних і креативних індустрій, передусім, івент-менеджменту, арт-кураторства, екскурсійної та музейно-галерейної діяльності.

ФК 15. Здатність до пошуку інноваційних способів розв'язання актуальних суспільних проблем на основі системного розуміння розмаїття культурних норм та специфіки актуальних соціокультурних процесів.

ФК 16. Здатність аналізувати специфіку Волині як пограничного регіону в етнокультурологічному та полікультурному контекстах.

А також досягаються визначені Освітньою програмою програмні **результати навчання (ПРН):**

ПРН 1. Мати навички критичного мислення, викладати у зрозумілий спосіб власні думки, здійснювати їх аргументацію.

ПРН 9. Аналізувати ефективність культурних політик, технологій реалізації культурних ідей у контексті конкретних параметрів їх впровадження.

ПРН 10. Розпізнавати та класифікувати різні типи культурних продуктів, визначати їх якісні характеристики на основі комплексного аналізу.

ПРН 11. Здійснювати експертну оцінку культурних об'єктів за заданими критеріями та надавати рекомендації щодо їх соціальної актуалізації.

ПРН 15. Вільно спілкуватися з професійних питань усно та письмово державною та іноземними мовами з урахуванням мети спілкування та соціокультурних особливостей його контексту.

ПРН 16. Визначати, формулювати та аргументувати власну громадянську та професійну позицію щодо актуальних суспільних питань.

ПРН 17. Враховувати у фаховій діяльності соціальні, вікові, релігійні, етнічні, гендерні особливості, сприяти розумінню і толерантному ставленню до них.

У контексті формування вищезазначених професійних компетентностей студенти будуть обізнані у таких питаннях:

- визначення принципів і складових соціокультурної реабілітації, становлення її теорії;
  - аналізу розвитку соціокультурної реабілітації як науки і навчальної дисципліни;
  - дослідження процесу соціокультурної реабілітації;
  - визначення ролі, функцій, етичних принципів і цінностей соціокультурного працівника;
  - розуміння і усвідомлення соціокультурної реабілітації як професії;
  - розв'язання складних спеціалізованих задач й практичних проблем у галузі практичної діяльності культуролога або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій і методів культурології, а також характеризується комплексністю та невизначеністю умов;
  - вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми;
-
- професійної взаємодії з представниками інших спеціальностей;
  - аналізу вузлових проблем теорії і практики соціокультурної реабілітації.

5. Структура навчальної дисципліни.

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Лабор.	Сам. Роб.	Конс.	*Форма контролю / Бали
Змістовий модуль 1. Теоретичні основи соціокультурної реабілітації.						
Тема 1. Соціокультурна реабілітація як сфера наукового знання.	10	2	2	6		ІРС- 26
Тема 2. Сфери призначення, застосування соціокультурної реабілітації.	12	2	2	6	2	ІРС-26
Тема 3. Методи соціокультурної реабілітації.	10	2	2	6		ІРС-26
Тема 4. Соціокультурні технології і технології соціокультурної реабілітації.	12	2	2	6	2	ІРС- 26
Тема 5. Стратегії соціокультурної підтримки особистості.	10	2	2	6		ІРС- 26
Тема 6. Соціокультурна адаптація і реабілітація, корекція і терапія, прогнозування і проектування, консультування і посередництво, соціокультурне навчання.	12	2	2	6	2	ДС- 26
Тема 7. Удосконалення і поглиблення знання із застосування методів і технологій соціокультурної реабілітації щодо окремих осіб і груп.	10	2	2	6		ДБ – 26
Тема 8. Наукові теорії щодо впливу культури на свідомість особистості і нації.	10	2	2	6		ІРС – 26
Тема 9. Вплив культури і мистецтва на розробку нових підходів до соціокультурної реабілітації.	10	2	2	6		ДС – 26
Разом за модулем 1	96	18	18	54	6	18
Змістовий модуль 2. Практичний аспект соціокультурної реабілітації.						

Тема 10. Соціокультурна реабілітація як практична діяльність.	16	2	2	10	2	ДС-26	
Тема 11. Зміст соціокультурної анімації.	14	2	2	10		ІРС-26	
Тема 12. Соціокультурна реабілітація жінок. Жінка і соціокультурне середовище.	12	2	2	8		ДБ-26	
Тема 13. Соціокультурна реабілітація різних цільових груп і категорій.	16	2	2	10	2	РМГ-26	
Тема 14. Модель фахівця із соціокультурної реабілітації, його професійні цінності.	14	2	2	10		ДС-26	
Тема 15. Соціокультурна реабілітація в громаді.	12	2	2	8		ІРС – 26	
Разом за модулем 2	84	12	12	56	4	12	
Види підсумкових робіт (за потреби, на розсуд викладача, кафедри)						Бал	
Модульна контрольна робота						60	
ІНДЗ						10	
Інше (вказати) ДБ, ДС, ІРС, РМГ						30	
Всього годин / Балів		180	30	30	110	10	30/100

*Форма контролю: ДС – дискусія, ДБ – дебати, Т – тести, ТР – тренінг, РЗ/К – розв’язування задач / кейсів, ІНДЗ / ІРС – індивідуальне завдання / індивідуальна робота студента, РМГ – робота в малих групах, МКР / КР – модульна контрольна робота/ контрольна робота, Р – реферат, а також аналітична записка, аналітичне есе, аналіз твору тощо.

Форму і зміст таблиці можна видозмінити (на розгляд кафедри).

6. Завдання для самостійного опрацювання.

- традиції соціокультурної допомоги особистості у вітчизняній культурі -5 балів;
- теоретичні підходи пояснення альтруїстичної поведінки з погляду соціальної психології – 5 балів;
- вплив психологічних теорій на розвиток стратегій допомоги особистості в рамках соціокультурної реабілітації – 5 балів;
- особливості моделі фахівця із соціокультурної реабілітації – 5 балів;
- модель творчого потенціалу фахівця – 5 балів;
- професійні ролі соціокультурного працівника – 5 балів;
- наукові основи розвитку етичних цінностей соціокультурної реабілітації – 5 балів;
- міжнародні етичні стандарти соціокультурних працівників – 5 балів – 5 балів;
- наукові теорії щодо впливу культури на свідомість особистості нації – 5 балів;

- основні аспекти соціокультурної реабілітації у сфері культури: соціально-педагогічний, психологічний, соціальний – 5 балів;
- вплив культури і мистецтва на розробку нових підходів до соціокультурної реабілітації – 5 балів;
- особливості наукової організації праці на різних рівнях соціокультурної реабілітації – 5 балів;
- зміст психологічного консультування в соціокультурній реабілітації – 5 балів;
- зміст волонтерської соціокультурної реабілітації -5 балів;
- особливості моделей в соціокультурній реабілітації: пізнавальних, евристичних, прогностичних, моделей бажаного або заданого стану – 5 балів;
- характеристика типів соціокультурного прогнозування – 5 балів;
- зміст соціокультурного діалогу як функціональної характеристики суспільства. Дуалізм і філософія соціокультурної освіти – 10 балів;
- сутність соціокультурного навчання як засобу формування життєвої компетентності особистості – 5 балів;
- прийоми посередницької роботи між особистістю і соціокультурним оточенням - 5 балів;
- програмне консультування – 5 балів;
- методи пошуку та генерування ідей в соціокультурній реабілітації – 5 балів.

Всього – 110 годин.

IV. Політика оцінювання

Політика викладача щодо студента (*щодо відвідування занять, наприклад*).

Політика щодо академічної доброчесності.

Основними критеріями оцінювання є:

- логічність аргументації;
- доказовість;
- посилення на джерела (література);
- стилістика викладу матеріалу;
- політика академічної поведінки та етики;
- відвідування лекційних занять та опрацювання їх матеріалу;
- виконання завдань семінарських занять і завдань самостійної роботи;
- виконання контрольних-модульних завдань.

Політика щодо дедлайнів та перескладання.

При вивченні навчальної дисципліни «Соціокультурна реабілітація» студент виконує завдання згідно з навчальним планом та у відповідності з програмою силабусу, що включають відвідування лекцій, опрацювання інформаційних джерел та літератури, підготовку до семінарських занять, (аналіз теоретичних відомостей, опрацювання конспекту лекцій, володіння термінологічним словником дисципліни, підготовку відповідей згідно плану

семінарських занять, доповнення та коментарі інших студентів, підготовку презентацій, творчих завдань).

Поточним контролем передбачені відповіді на семінарських заняттях, що має на меті перевірку знань, присутність на лекціях, наявність конспекту та виконання творчих, науково-дослідницьких, пошукових (самостійних) завдань.

Максимальна кількість балів, що може набрати студент за змістовими модулями, становить 40.

Учасник освітнього процесу має дотримуватись навчальної етики, толерантності з усіма учасниками процесу навчання, часових меж та лімітів навчального процесу.

Студент повинен відпрацювати пропущене лекційне заняття, представивши конспект теми. Пропущене практичне (семінарське) заняття відпрацьовується у формі усного опитування по темі під час якого оцінюються знання студента, володіння основними категоріями і поняттями, а також може представити інформаційно-аналітичний реферат або пошукове завдання (тези, есе, творча робота на вибір по темі).

Методи та засоби діагностики успішності навчання

Навчальний процес не можна успішно здійснювати без надійного зворотного зв'язку, без контролю за його ходом і результатами.

У системі контролю знань студентів у закладах вищої освіти розрізняють поточний і підсумковий контроль. Поточний контроль здійснюють протягом навчальних семестрів, підсумковий – наприкінці семестрів.

Поточний контроль відіграє важливу роль у підвищенні ефективності навчального процесу. Традиційна форма проведення поточного контролю є індивідуальна співбесіда, колоквиум і контрольна робота.

Особливим видом контрольних робіт є модульні контрольні роботи, які проводяться з певної частини навчальної дисципліни (модулю) і передбачається робочою навчальною програмою дисципліни.

Підсумковий контроль проводиться у формі семестрового іспиту, заліку.

Індивідуальна робота передбачає створення умов для розкриття індивідуальних творчих здібностей студентів. В основі індивідуальної роботи лежить принцип індивідуальності. ІНДЗ – вид позааудиторної індивідуальної роботи студента навчального, навчально-дослідницького та проектно-конструкторського характеру, яке використовується в процесі вивчення програмного матеріалу дисципліни і завершується контролем. Індивідуальне завдання виконується студентом при консультуванні з викладачем. Допускаються варіанти використання комплексної тематики декількома студентами. Запропонована тематика ІНДЗ має практичне спрямування і

носить дослідницький, творчо-пошуковий характер. ІНДЗ виконується у формі рефератів, творчих наукових проєктів, науково-дослідницьких робіт і оцінюється у 10 балів.

Методи навчання.

Значення методів навчання і виховання як його складової у навчально-виховному процесі зумовлене тим, що вони є засобами реалізації педагогічних цілей. Від методів навчання значною мірою залежить не тільки обсяг та глибина набутих студентами знань, сформованість у них професійних умінь і навичок, а й розвиток їхнього творчого мислення, інтелектуальний розвиток загалом. Підвищенню ефективності навчально-виховного процесу, успішному досягненню педагогічних цілей при вивченні курсу «Соціокультурна реабілітація» сприяють такі методи навчання:

1. За джерелами отримання знань:
  - Словесні методи (лекція, бесіда, консультація, самостійна робота студента з навчальною літературою);
  - Наочні методи, що передбачають зорове сприйняття;
  - Практичні методи, що спрямовані на формування у студентів умінь і навичок застосування набутих знань на практиці (лабораторні роботи, виконання вправ).
2. За характером дидактичних завдань:
  - Методи набуття нових знань;
  - Методи перевірки та оцінювання знань;
  - Методи закріплення знань;
3. За логічними шляхами засвоєння знань:
  - Історичний метод, логічний метод, аналітичний метод, синтетичний метод, метод аналогії, метод гіпотези.
4. За суб'єктом діяльності:
  - Методи викладання, методи навчання.
5. За характером і рівнем пізнавальної діяльності студентів:
  - Пояснювально-ілюстративний, проблемний метод, метод систематичного і фрагментарного, інтенсивного (поглибленого) й екстенсивного (оглядового), аргументованого і постульованого розгляду навчального матеріалу на лекціях та семінарах.

***Максимальна кількість балів,
яку може отримати студент за види навчальних робіт:***

Семінарські заняття – (за роботу на одному занятті – 2 бали; всього – 30 балів;

індивідуальне навчально-дослідне завдання – 10 балів;

модульна контрольна робота №1 – 30 балів;

модульна контрольна робота №2 – 30 балів.

Критерії оцінювання:

Семінарських занять:

- змістовність, глибина висвітлення проблеми;
- логічна послідовність викладу матеріалу;
- підкріплення викладу конкретними прикладами;
- власна точка зору на проблему;
- засвоєння категоріального апарату;
- опрацювання джерел з теми заняття;
- вміння зробити висновки, узагальнення;
- активна участь в обговоренні та дискусіях.

Самостійної та індивідуальної роботи (проблемні завдання, реферати, творчі роботи, індивідуальні науково-дослідні завдання):

- поглиблене вивчення джерел,
- опрацювання категоріального апарату;
- актуальність та складність обраної проблеми;
- змістовність, глибина розкриття теми;
- творчий підхід, самостійність мислення;
- опрацювання літератури: кількісні і якісні параметри.

V. Підсумковий контроль

На іспит виносяться основні питання, типові та комплексні задачі, ситуації, завдання, що потребують творчої відповіді та умінь синтезувати отримані знання і застосовувати їх під час розв'язання практичних задач.

Питання та форму проведення іспиту визначає викладач у силабусі.

Якщо формою підсумкового семестрового контролю є залік, у випадку незадовільної підсумкової оцінки або за бажанням підвищити рейтинг студент може дібрати бали, виконавши певний вид робіт (наприклад, здати одну із тем або перездати якусь тему, написавши підсумковий тест тощо).

Порядок проведення заліку визначає викладач у силабусі. Питання, завдання заліку зазначати не обов'язково.

Перелік питань до заліку

1. Соціокультурна реабілітація як сфера наукового знання.
2. Сфери призначення, застосування соціокультурної реабілітації.
3. Методи соціокультурної реабілітації.
4. Соціокультурні технології і технології соціокультурної реабілітації.
5. Стратегії соціокультурної підтримки особистості.
6. Соціокультурна адаптація і реабілітація, корекція і терапія, прогнозування і проектування, консультування і посередництво, соціокультурне навчання.
7. Удосконалення і поглиблення знання із застосування методів і технологій соціокультурної реабілітації щодо окремих осіб і груп.
8. Наукові теорії щодо впливу культури на свідомість особистості і нації.
9. Вплив культури і мистецтва на розробку нових підходів до соціокультурної реабілітації.
10. Соціокультурна реабілітація як практична діяльність.
11. Зміст соціокультурної анімації.
12. Соціокультурна реабілітація жінок. Жінка і соціокультурне середовище.
13. Соціокультурна реабілітація різних цільових груп і категорій.
14. Модель фахівця із соціокультурної реабілітації, його професійні цінності.
15. Соціокультурна реабілітація в громаді.

Примірна тематика творчих робіт:

1. Культура, функції культури.
2. Світовідчуття та світорозуміння.
3. Життєво-повсякденне і теоретичне світорозуміння.
4. Специфіка соціокультурної реабілітації на регіональному та адміністративному рівнях.
5. Культура, світогляд і життєвий шлях людини.
6. Соціальні передумови розвитку суспільної свідомості.
7. Вплив рівня життя, традицій населення на запити у соціокультурних послугах відповідно до територіальних особливостей.
8. Правові аспекти соціокультурної реабілітації у закладах освіти, охорони здоров'я, культури.
9. Особливості духовної ситуації життя. Пошук нових моделей життя.

10. Теорії здорового способу життя. Визначення поняття «здоров'я».
11. Трансформації особистісної картини світу.
12. Психологічний захист особистості.
13. Громадянська спрямованість особистості.
14. Девіантна поведінка: фактори ризику.
15. Особливості методу вирішення проблем соціокультурної реабілітації.
16. Методи і прийоми активізації позиції особистості у процесі саморозвитку і культурного становлення.
17. Емоційно-оцінний, особистісний фактори соціокультурного становлення особистості.
18. Сутність технології соціокультурної реабілітації як алгоритму діяльності. Класифікація технологій соціокультурної реабілітації. Зміст технологічного процесу.
19. Особливості людського життя.
20. Напрями реалізації програми ЮНІСЕФ «Здоров'я та розвиток молоді».

VI. Шкала оцінювання

Оцінка в балах за всі види навчальної діяльності	Оцінка
90 – 100	Відмінно
82 – 89	Дуже добре
75 - 81	Добре
67 -74	Задовільно
60 - 66	Достатньо
1 – 59	Незадовільно

VI. Рекомендована література та інтернет-ресурси *(рекомендована література (основна, додаткова, Інтернет-ресурси) та інші джерела).*

Методичне забезпечення

1. Сохацька О. А. Особистість як мета виховання у сучасній школі.- Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції « Педагогічна теорія та педагогічний досвід: перспективи і розвиток./ Сохацька О.А./- Луцьк, 1999.-с.167-170.
2. Сохацька О. А. Специфіка формування світоглядної культури шкільної молоді.- Проблеми педагогічної технології./ Сохацька О. А ./-Луцьк, 2000.- №1.- с. 74-81.
3. Сохацька О. А. Духовно-ціннісний аспект формування світоглядної культури особистості.- Теоретико- методичні проблеми виховання дітей та учнівської молоді.- Зб. наук. Праць. /Сохацька О. А./- Київ.- 2002.- Кн.1.-с. 31-35.
4. Сохацька О. А. Світоглядна культура студентської молоді в системі

- особистісного орієнтованого виховання.- Педагогічний пошук.- Науково-методичний вісник. /Сохацька О. А./- Луцьк.- 2002.-№4.-с. 20-21.
5. Сохацька О. А. Методична розробка уроку « Сутність і багатоманітність культури» з курсу «Людина і суспільство» для 11 класу.- Педагогічний пошук: Волинський обласний науково-методичний інститут післядипломної освіти педагогічних кадрів./ Сохацька О. А./-Луцьк.- 2004.-с. 47-49.
  6. Сохацька О. А. Методична розробка уроку «Духовність» з курсу Людина і суспільство» для 11 класу.- Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції «Духовність особистості: Методологічні та методичні аспекти»./ Сохацька О. А./ - Луцьк.- 2004.-с.186-192.
  7. Сохацька О. А. Особа і світ її цінностей.- Матеріали обласних педагогічних читань «Громадянська освіта як чинник розвитку демократичного суспільства».-ВІППО./ Сохацька О. А./- Луцьк.- 2006.-с. 3-10.
  8. Сохацька О. А. Духовно-ціннісні виміри людського життя./ Сохацька О. А./ Науковий вісник ВНУ імені Лесі Українки.- Серія « Філософські науки».- №19.- 2009.-с.33-37.
  9. Сохацька О. А. Формування духовності учнівської молоді в процесі вивчення культурологічних дисциплін./Сохацька О. А./ Науковий вісник ВНУ імені Лесі Українки.- Серія «Філософські науки».-№28.-2009.-с.33-35.
  10. Сохацька О. А. Світ цінностей як складова духовної культури особистості.- Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції «Українська державність: історія та сучасність», присвяченої 20-й річниці Всеукраїнського референдуму»./ Сохацька О. А /- КНУ ім. Тараса Шевченка.- Київ.- 2012.-с. 96-99.
  11. Сохацька О.А. Громадянська спрямованість життєтворчості сучасної молоді людини.- Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції студентів, аспірантів та молодих учених (12 квітня 2012р.)./ Сохацька О. А./ -КНУ імені Тараса Шевченка.- Київ.-2012.- с.70-72.
  12. Сохацька О. А. Творчий потенціал світоглядної культури особистості./Сохацька О, А./- Науковий вісник ВНУ імені Лесі Українки.- .Серія «Філософські науки».- № 15.- 2012.-с.55-57.

Основна література:

1. Альбуханова-Славская К.А. Стратегия жизни личности./ Альбуханова-Славская К.А./-М., 1991.- с.35-40.
2. Аза Л. А. Формування духовної культури студентської молоді./ Аза Л, А., Бегека Н. А., Казачков В.І./-К., Вища шкала, 1990.- с.51, 58-59.
3. Бердяев Н. А. Самопознание (опыт философской автобиографии)/Бердяев Н. А./ М.,1995.-с.247.
4. Бернс Р. Развитие Я – концепции и воспитания. / Бернс Р./- М., 1986.-с.30-36.
5. Бех І. Д. Духовні цінності в розвитку особистості./ Педагогіка і

- психологія./ Бех І. Д./-1996.- с.49-57.
6. Братусь Б. С. Нравственное сознание личности./Братусь Б. С./- М, Знание,1985.- 64с.
  7. Вебер М. Избр. Произведения./ Вебер М./ - М., 1990.- с.706.
  8. Гегель Р. В. Ф. Философия духа./Гегель Р.В.Ф./-М., 1982.- Т.3.- с.152.
  9. Гуссерль Э. Кризис европейского человечества и философия /Культурология XX век. Антология./ Гуссерль Э./- М., 1995.
  - 10.Здравомыслов А. Г. Социология конфликта./ Здравомыслов А. Г./-М., 1995.-с.56.
  - 11.Зеньковский В.В. Проблема психической личности / История философии Украины./ Зеньковский В. В. /-К., 1993.-с.514.
  - 12.Ильин И. А. Путь к очевидности./ Ильин И. А./-М., 1993.- с.414.
  - 13.Иванов В. П. Мировоззрение как форма сознания, самоопределения и культуры личности / Иванов В.П./-К., 1981.- с. 36.
  - 14.Кон И. С. Открытие «Я»./Кон И. С./- М., 1978.- с. 245.
  - 15.Кон И. С. В поисках себя: личность и ее самозначение./Кон И. С./- М., 1984.- с.368.
  - 16.Кон И. С. Социология личности./Кон И. С./-М., 1967.- с. 383.
  - 17.Краева О. Л. Типология ценностно-нормативных ориентаций / Социологический журнал./ Краева О. Л./ -1995.-№ 3.- с.25.
  - 18.Коваль Л. Г., Зверева І. Д., Хлебик С. Р. Соціальна педагогіка / Соціальна робота: Навч. Посібник. – К.: ІЗМН, 1997. – 392 с.
  - 19.Коган Л. Н. Человек и его судьба./ Коган Л. Н./-М., 1988.- с.26.
  - 20.Кукушкина Е. И. Мировоззрение, познание, практика./ Кукушкина Е. И./- М., Политиздат,1989.- 33с.
  - 21.Лукашевич М. П., Миганович І. І., Пінчук І. М. Соціальна робота в Україні: теоретико-методичні засади: Навч. посібник. – К., 2001. – С. 54-58.
  - 22.Леонтьев А. Н. Деятельность. Сознание. Личность./ Леонтьев А. Н./-М., 1978.- с.224.
  - 23.Крошек А. А. Психологический возраст личности / Психологический журнал./ Крошек А. А./- 1983.-№ 5.
  - 24.Никифоров Г. С. Самоконтроль человека./ Никифоров Г. С./ -М.,1989.- с.10-22.
  - 25.Орлов Ю. М. Самопознание и самовоспитание характера. / Орлов Ю. М./- М., 1987.- с.224.
  - 26.Основы социальной работы / Отв. ред. П. Д. Павленок. – 2-е изд. – М.; 2001. – С. 8-9.
  - 27.Надольный Р. Любовь к мудрости./ Надольный Р./ - М., 1982.- с.153.
  - 28.Рамон Ш.Західна і Східна Європа: соціальна робота і соціальна політика // Соціальна робота в Україні: перші кроки / За ред. В. Полтавця. – К. – 2000. – С. 7-27.
  - 29.Резник Т. Е. Жизненная стратегия личности: поиск альтернативы./ Резник Т. Е./- М.,1995.- с.156.
  - 30.Соціальна робота в Україні: перші кроки. – К.: Академія, 2000.

31. Соціальна робота: Хрестоматія // Соціальна робота. – Кн. 3. – К.: ДЦССС, 2002. – С.213-218.
32. Франкл В. Человек в поисках смысла./ Франкл В./- М., 1993.- с.37.
33. Соболева Н. И. Мировоззрение и жизненный выбор личности. / Соболева Н. И./ К.- Наукова думка,1989.- с.25.
34. Соловьев В. Смысл любви./ Соловьев В./ - К.,1991.- с.36.
35. Степин В. С. Демократия и судьбы цивилизации / Вопросы философии / Степин В. С./- 1996.- № 10.- с.9-11.
36. Шопенгауэр А. Свобода воли и нравственности. / Шопенгауэр А./- М.,1992.- с.260.
37. Фромм Э. Революция надежды / Психоанализ и этика./ Фромм Э /- М.,1993.- с.261.
38. Формирование личности в переходный период: от подросткового к юношескому возрасту / Под ред. В. И. Дубровиной./- М.,1987.
39. Шибуталин Г. Социальная психология. / Шибуталин Г./- М.,1969.- С.44-45.
40. Філософський словник.- Київ,1986.- с.273.
41. Ядов В. А. Социальные и социально-психологические механизмы формирования социальной идентичности личности / Ядов В. А./- 1995.-№ 3-4.- с.1.
42. Яценко А. И. Введение/ Практика-познание- мировоззрение./ Яценко А. И./- К. Наук.думка,1980.- с.4.

Додаткова література:

1. Винокурова С. П. Масова свідомість в ситуації соціальної кризи: пошук еквівалента втрачених ілюзій / Філософ. і соц. думка. / Винокурова С. П./- 1993.- № 1.- с.15.
2. Гегель Р. В. Ф. Энциклопедия философских наук. / Гегель Р.В.Ф./- М., 1977.- Т.3.- с.89.
3. Головаха Е. Трансформирующееся общество. Опыт социологического мониторинга в Украине./ Головаха Е./- К.,1997.- с.8.
4. Диоген. О жизни, учениях и изречениях знаменитых философов./ Диоген/- М., 1979.- с.624.
5. Камю А. Миф о Сизифе. Эссе об абсурде/ Сумерки богов./ Камю А./- М.,1989.
6. Кон И. С. Психология ранней юности./ Кон И. С./- М.: Просвещение, 1989.
7. Кораблина Е. П. Психологическая помощь в развитии личности./ Кораблина Е. П./- СПб.- 1994.- с.3-9.
8. Кримський С. Б. Архетипи української культури / Феномен української культури./ Кримський С. Б./- К.,1996.- с.32.
9. Мартинюк Г.О. Люди і ролі./ Мартинюк Г.О./- К.,1993.- с 8586.
10. Наливайко Д. С. Мистецтво: напрямки, течії, стилі ./ Наливайко Д. С./- Київ.,1981.- с.218.
11. Нечуй- Левицький І. Світогляд українського народу: ескіз української

міфології./ Нечуй- Левицький І./- К., 1992.- с.294.

12.Сохань Л.В. Сбывающееся непредсказанное. Техника и человек в XXI веке/ Свободная мысль/ Сохань Л. В./- М.- 1996.- № 9.- с.107.

13.Українська культура: Лекції за редакцією Дмитра Антоновича.- Київ.- 1986.

14.Чижевський Д. Нариси з історії філософії на Україні./ Чижевський Д./- Київ,1992.- с.230.

Интернет-ресурси:

Международный журнал исследований культуры / International Journal of Cultural Research. – [Електронний ресурс] – Режим доступа : www.culturalresearch.ru

www.for-ua.com; www.vesna.org.ua; www.intelros.ru.; www.mediaphilosophy.ru; [www.Orenburg.Ru\(culture/credo\)](http://www.Orenburg.Ru(culture/credo)); www.russamos.narod.ru; magazines.russ.ru; logos@orc.ru; www.philosophy.ru; www.ji-magazin.lviv.ua.